

Numer identyfikacyjny: 170

**BANK DOBRYCH PRAKTYK:
WIERSZ „OBLICZE OJCZYZNY” TADEUSZA RÓŻEWICZA
INSPIRACJĄ DO ROZWAŻAŃ NA TEMAT ZNACZENIA
MAŁEJ OJCZYZNY W ŻYCIU CZŁOWIEKA**

Obszar: kształcenie zdalne (w tym kształcenie specjalne), ze szczególnym uwzględnieniem pracy z klasą zróżnicowaną

Metryczka szkoły/placówki/instytucji

Nazwa szkoły/instytucji

Szkoła Podstawowa nr 7 im. gen. Józefa Bema w Ostrowie Wielkopolskim

Adres

ul. gen. Józefa Bema 30
63-400 Ostrów Wielkopolski
e-mail: sp7ow@op.pl

Dobra praktyka

Tytuł

Wiersz „Oblicze ojczyzny” Tadeusza Różewicza inspiracją do rozważań na temat znaczenia Małej Ojczyzny w życiu człowieka

Autor

Grażyna Krolek

Cele

- Doskonalenie umiejętności odczytywania języka poezji.
- Wprowadzenie młodzieży w problematykę Małej Ojczyzny poprzez konkretny utwór literacki.
- Uczenie samodzielnego i twórczego myślenia.

- Przybliżenie oblicza najbliższej Małej Ojczyzny określonej grupie uczniów mieszkającej w konkretnym miejscu w Polsce.

Opis

Postanowiłam wykorzystać wiersz Tadeusza Różewicza „Oblicze ojczyzny” jako pretekst do rozważań na temat znaczenia Małej Ojczyzny w życiu młodego człowieka. Temat ten łączy się z edukacją regionalną, której elementy realizuję na lekcjach języka polskiego.

Pracując zdalnie na platformie edukacyjnej Teams, postanowiłam zrealizować po dwie lekcje z uczniami klas siódmych i ósmych. Podzieliłam uczniów w klasach na cztery grupy. Każda otrzymała określone zadanie:

- Wykonanie krótkiej prezentacji na temat życia i twórczości Tadeusza Różewicza;
- Wykonanie prezentacji ukazującej wybitnych Wielkopolan (Stanisława Taczaka, Jana Mertki, Wojciecha Bąka, Jana Kompały, Wojciecha Lipskiego);
- Przygotowanie notatki na temat ostrowskich zabytków, w tym ostrowskich nekropoli;
- Poszukanie i rozesłanie elektronicznie przez aplikację Teams lub Librusa tekstów wierszy „Oblicze ojczyzny” Tadeusza Różewicza i „Spokojne, ciche miasto szare” Wojciecha Bąka – ostrowskiego poety.

W każdej grupie był wyznaczony lider, który koordynował pracę zespołu. Na lekcji prowadzonej online uczniowie włączali się do zajęć, a poszczególne elementy lekcji były realizowane pod kierunkiem nauczyciela. Dzięki prezentacji ukazujących się na ekranie uczniowie mogli poznać postać Tadeusza Różewicza, zobaczyli sylwetki wybitnych Wielkopolan, mogli wysłuchać krótkich notatek przygotowanych przez uczniów na temat ostrowskich zabytków. Wszystkie grupy były tak utworzone, by w każdej znajdowali się uczniowie z bardzo wysokimi wynikami w nauce i uczniowie ze słabszymi wynikami. Dla każdego wyznaczone było odpowiednie zadanie.

Osią lekcji był tekst Tadeusza Różewicza. To on inspirował nauczyciela do zadawania pytań. Uczniowie wymieniali miejsca swoich narodzin, opowiadali o znaczeniu rodziny, domu, przyjaźni w życiu człowieka. Mówili o dorastaniu. Tłumaczyli, dlaczego ojczyzna na początku jest na wyciągnięcie ręki, dlaczego czasami krwawi i boli. Wiersz Różewicza został zestawiony z utworem Wojciecha Bąka „Spokojne, ciche miasto szare”, który opowiada o urodzie rodzinnego miasta uczniów – Ostrowie Wielkopolskim.

Metodą pracy wykorzystaną podczas zajęć była burza mózgów. To ona prowokowała wypowiedzi, uruchamiała wyobraźnię, pozwalała uczniom dochodzić do mądrych wniosków.

W ramach podsumowania zajęć poprosiłam, aby uczniowie wykonali w zeszytach mapę myśli, której ośrodkiem jest pojęcie: Mała Ojczyzna. Uczniowie odczytywali głośno swoje skojarzenia. Na koniec zajęć wyświetliłam zadanie domowe, którego celem było wykonanie w dowolnej technice uosobionego portretu Ojczyzny. Prosiłam o poszukanie w różnych źródłach reprodukcji obrazu Jacka Malczewskiego „Ojczyzna”, który miał być inspiracją do wykonania własnych oryginalnych portretów.

Na koniec prosiłam o podniesienie „łapek” na ekranie komputera tym uczniom, którzy uważali, że lekcja była ciekawa i potrzebna. Była to prosta forma ewaluacji.

Stan realizacji

Zakończona

Najważniejsze efekty

Uczniowie poznali nowy tekst Tadeusza Różewicza i postać wybitnego polskiego poety. Zgłębili wiadomości na temat swojego miasta i regionu. Poznali historię swojej Małej Ojczyzny. Uświadomili sobie wyjątkowość i niepowtarzalność miejsca, w którym mieszkają.

Mieli możliwość pracować w grupach i wymieniać się doświadczeniami. Korzystali z różnych źródeł informacji. Zaprezentowali umiejętność twórczego i samodzielnego myślenia.

Uczniowie osiągający słabsze wyniki w nauce, mieli okazję zaprezentować umiejętności na miarę swoich możliwości. Uczniowie borykający się w normalnym toku nauki ze stresem szkolnym, w nauczaniu zdalnym często okazywali się bardziej otwarci, odważni i śmiało prezentowali wyniki swojej pracy. Czuli się swobodniejsi i to powodowało, że ich aktywność i trafność wypowiedzi była bardzo zadawalająca.

Informacje dodatkowe

Lekcja na temat: „Wiersz Tadeusza Różewicza inspiracją do rozważań na temat znaczenia Małej Ojczyzny w życiu człowieka” jest przeznaczona na dwie jednostki lekcyjne prowadzone metodą online. Lekcja została zrealizowana przed świętem 3 Maja. Jej tematyka wiąże się bowiem z pojęciem Ojczyzny i patriotyzmu. Lekcję tę można zrealizować również we wrześniu lub w listopadzie – przed rocznicą odzyskania niepodległości. Generalnie można ją też zaproponować uczniom w dowolnym momencie roku szkolnego.

Przygotowanie lekcji należy rozpocząć od zaplanowania poszczególnych jej elementów. Konkretnie zadania przydzielić uczniom nieco wcześniej, by mieli czas na ich przygotowanie.

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
tel. 22 345 37 00
fax 22 345 37 70
www.ore.gov.pl

Ważne jest, by zaangażować wszystkie dzieci w klasie. Każde niech wykona zadanie na miarę swoich możliwości.